

■ پسماندهای پزشکی

به کلیه پسماندهای عفونی و زبان آور ناشی از بیمارستان ها ، درمانگاهها ، مراکز بهداشتی درمانی ، مطب پزشکان ، کلینیکها، آزمایشگاههای تشخیص طبی مراکز تحقیقاتی پزشکی ، داروخانه ها و خانه سالمندان گفته می شود .

انواع پسماندهای پزشکی :

1. پسماندهای معمولی

پسماندهای معمولی مشابه پسماندهای خانگی بوده و بطور عمده از کارکردهای خدمات اداری و عمومی تولید شده و شامل زباله های آشپزخانه، ابدارخانه، قسمت اداری مالی ، ایستگاه های پرستاری ، باغبانی و نظایر آن می شود.

■ 2. پسماندهای خطرناک

■ پسماندهای خطرناک شامل 4 دسته عفونی ، شیمیایی، نوک تیز و برنده و رادیو اکتیو می باشند. این نوع از پسماندها به روش خاص مدیریت میشوند.

2-1 پسماندهای عفونی:

- کلیه پسماندهای آلوده به خون و فرآوردهای خونی ، کلیه پسماندهای مربوط به آزمایش های تشخیص طبی و تحقیقات پزشکی ، پسماندهای پاتولوژی، کلیه ترشحات و پسماندهای آلوده به ترشحات بیماران عفونی تماس داشته اند، کشت های بیولوژیک و

محیط های کشت، پسماند اتاق های ایزوله ، پسماند بخش های دیالیز، پسماندهای ناشی از جراحی و اتوپسی، اعضاء و اندامهای قطع شده و جنین

2-2 پسماندهای شیمیایی:

زباله های شیمیایی و دارویی :

پسماند های دارویی عبارتند از داروهای تاریخ گذشته، مصرف نشده، تفکیک شده و آلوده، واکسن ها، مواد مخدر و سرم هایی که دیگر به آنها نیازی نیست و باید به نحو مناسبی دفع شوند. معرف های آزمایشگاهی ، داروهای ثبوت و ظهور فیلم و هرگونه زباله منتج شده از تشخیص درمان و مراقبت بیماران تحت شیمی درمانی ، این زایدات ممکن است خطرناک باشند . طبق موازین بین المللی ، خصوصیات سمی بودن ، خوردگی ، قابل اشتعال بودن واکنش دهندگی ، سرطان زایی باعث طبقه بندی مواد زاید شیمیایی در زمره مواد زاید خطرناک می گردند .

این پسماندها باید بطور جداگانه در کیسه های پلاستیکی مقاوم جمع آوری و با بر چسب شیمیایی و دارویی دفع گردند.

2-3 پسماندهای نوک تیز و برنده:

- سوزن تزریق، تیغ بیستوری، تیغه چاقو جراحی یا چاقو، سوزن های زیر جلدی، ست های انفوزیون، اره ها ،
- شیشه های شکسته و مانند اینها و یا هر چیزی که موجب زخم ، بریدگی یا سوراخ شدگی جرم زباله

های تیز و برنده محسوب می شوند که به هر حال به عنوان پسماند های به شدت تهدید کننده سلامتی به شمار می آیند.

■ این نوع زباله ها باید در محیط های ایمن و مقاوم و استاندارد مانند ظروف (Safety box) به رنگ زرد با درب قرمز با بر چسب تیز و برنده و خطرناک ریخته شود و به همراه زباله های عفونی برده شود و به اتاقک زباله در قسمت زباله عفونی منتقل شود.

■ پسماندهای رادیواکتیو:

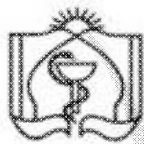
مواد زاید رادیو اکتیو این زایدات شامل زایدات جامد ، مایع و گازی آلوده به مواد رادیو اکتیو هستند . کاربرد مواد رادیو اکتیو در عکسبرداریها و پرتودرمانیها معمول است

تفکیک پسماندها:

پسماندهای معمولی : در کیسه زباله آبی رنگ جمع آوری و درمخزن به رنگ آبی نگهداری می شوند.

پسماندهای عفونی:

در کیسه زباله زرد رنگ جمع آوری و در مخزن زرد رنگ دارای علامت مخصوص ، قابل شستشو و ضد عفونی نگهداری میشوند

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی خراسان
بیمارستان امام خمینی (ره) درگز

مدیریت پسماند های پزشکی

تنظیم کننده: زهرا شمع الدینی
کارشناس بهداشت محیط بیمارستان

آذر 92

اکیداً خودداری نماید.

4- پس از پر شدن 4/3 سستی باکس، درب آن فیکس، مشخصات نوشته و در نایلون زرد قرار گیرد

5- از فشردن کیسه های زباله جهت کاهش حجم آن خودداری شود.

6- پرسنل خدمات از وسایل حفاظت فردی لازم (دستکش و ماسک مناسب) استفاده نمایند.

تصفیه و دفع مواد زائد جامد بیمارستانی

با گسترش بیماریهایی از قبیل ایدز و هیپاتیت توجه به دفع مناسب اینگونه مواد از جمله اقدامات مهم بهداشتی محسوب می شود. به منظور جلوگیری از انتشار عوامل باکتریایی، ویروسی و انگلی و سایر عوامل بیماریزا در محیط زیست زباله های عفونی بیمارستانی قبل از خروج از بیمارستان و دفع نهایی باید تصفیه و گندزایی (بیخطر سازی) شوند.

گند زدایی مواد زائد جامد بیمارستانی از طریق اتو کلاو

اتوکلاو دستگاهی است که در درجه حرارت حدود 160 درجه سانتیگراد و فشار بالا و از طریق ایجاد بخار قادر به گندزدایی می باشد. در بیمارستان امام خمینی درگز در حال حاضر کلیه پسماندهای عفونی و نوک تیز پس از جمع آوری در دستگاه اتوکلاو بیمارستان بیخطر شده و سپس همراه زباله های معمولی تحویل شهرداری می گردد.

پسماند های نوک تیز و برنده:

صرف نظر از اینکه آلودگی داشته یا نداشته باشد در جعبه یا محفظه مقاوم مخصوص که ضد سوراخ شدن بوده و درپوش مناسب داشته باشد جمع آوری می شوند.

بر چسب گذاری

1- هیچ کیسه محتوی زباله نباید بدون داشتن بر چسب و تعیین نوع محتوای کیسه از محل تولید خارج شود.

2- روی کیسه های زرد رنگ حاوی زباله های عفونی بر چسب مخصوص تحت عنوان نام بخش، تاریخ تولید، نوع زباله نوشته شود و برای زباله های معمولی هم همین مشخصات چسبانده شود و برای انتقال به اتاقک زباله آماده شود

-- واحد امحاء کننده باید از دریافت زباله های فاقد برچسب